

לקריאת הגרסה האנגלית המלאה: 10.1787/dcr-2016-en

דוח 2016 על שיתוף פעולה למען פיתוח יעדי פיתוח בר קיימה כהזדמנויות עסקיות

תקציר בעברית

עם אימוץ סדר היום לשנת 2030 לפיתוח בר קיימה שכולל 17 יעדי פיתוח בר קיימה (SDGs), יש כיום לעולם מפת רכים להתפתחות שאפתנית, מגוונת ואוניברסלית מעין כמוה. כדי לעמוד באתגרים שיעדים אלה מייצגים, הקהילה העולמית נדרשת להשקיע סכום גדול בהרבה מ-135 מיליארדי הדולרים שמוקצים מידי שנה כסיוע התפתחות רשמי (ODA). על פי הערכות, להשגת יעדי הפיתוח בר קיימה במדינות המתפתחות יידרשו כ-3.3 עד 4.5 טריליוני דולרים בשנה. נקיטת פעולה כדי להגביל את עליית הטמפרטורה בעולם ל-1.5 מעלות צלזיוס מעל הרמות שהיו לפני העידן התעשייתי יידרשו כ-100 מיליארד דולר בשנה עד לשנת 2020, מהמדינות המפותחות לבדן. בה בעת, היעדים החדשים מבהירים כי אתגרים פיתוח בר קיימה כבר אינם שאלה של התרחשויות במדינות עניות ותו לא. הם נהיו לאתגרים שניצבים מול כולנו. על מנת להתמודד עם הבעיות העולמיות האלה, הקשורות זו בזו, מגוון רחב של בעלי עניין יידרשו לאחד כוחות, ולסקטור הפרטי תהיה עמדה רבת חשיבות ביניהם.

השקעה בפיתוח בר קיימה היא השקעה חכמה

הטעונונים העסקיים התומכים ביעדי פיתוח בר קיימה חזקים. דוח 2016 על שיתוף פעולה למען פיתוח מבהיר כי השקעה בפיתוח בר קיימה היא השקעה חכמה. חברות שמכניסות קיימות למודלים העסקיים שלהן הן רווחיות ומצליחות, ונהנות מתשואות חיוביות על ההון מבחינת סיכון מופחת, גיוון שווקים ותיקי השקעות, הכנסות מוגדלות, עלויות מופחתות וערך משופר של מוצרים. גוברת הנטייה לראות בהשקעות במדינות מתפתחות, ואפילו במדינות הפחות מפותחות, הזדמנויות עסקיות, וזאת על אף הסיכונים הכרוכים בהן. מאידך, חברות מספקות בין היתר משרות, תשתיות, חדשנות ושירותים חברתיים. דוח זה חוקר חמש דרכים למימוש הפוטנציאל העצום של הסקטור הפרטי כשותף להשגת יעדי פיתוח בר קיימה, שמספק את כמות ואיכות ההשקעה הנחוצות לתמיכה בפיתוח בר קיימה.

חמש דרכים ליעדי פיתוח בר קיימה

- 1. במידה רבה, השקעה ישירה זרה היא המקור החשוב ביותר לזרמי הון בינלאומיים למדינות מתפתחות, ונחשבת לאחד המקורות ההשקעה הפרטית הידיוותיים ביותר לפיתוח. השקעה ישירה זרה יכולה ליצור מקומות עבודה, להמריץ את יכולת הייצור, לאפשר לחברות מקומיות גישה לשווקים בינלאומיים חדשים ולהביא עמה העברות טכנולוגיה שיכולות להביא איתן השפעות ארוכות טווח חיוביות. רבים צופים שזרמים אלה ימלאו תפקיד חשוב בסגירת פערי המימון של יעדי פיתוח בר קיימה. לפי ועידת האו"ם לסחר ופיתוח (UNCTAD), מאמץ מתואם של הקהילה הבינלאומית יכול לסייע להכפיל פי ארבעה את השקעת החוץ הישירה עד לשנת 2030, בעיקר במדינות חלשות מבנית. עם זאת, ישנן סיבות לדאגה: זרמי ההון העולמיים החלו להיות איטיים יותר, בעוד שנקודות התורפה הכלכליות הולכות ומתרבות. פרק 2 מזהיר כי להאטה, או אפילו להיפוך מגמה, בהשקעות החוץ הישירות עלולות להיות השלכות שליליות חמורות על שווקים מתפתחים ועל שוקי ההשקעות הבינלאומיים. עיצוב אסטרטגיות פיתוח מסביב למאפיינים המשלימים והמחזקים זה את זה של ההשקעה הפרטית ושל שיתוף הפעולה לפיתוח יכול לסייע בנטרול אופיין המחזורי והמשתנה של מגמות השקעות החוץ הישירות.
- 2. מימון משולב - שימוש בכספים ציבוריים באופן אסטרטגי כדי לספק, לדוגמה, מכשירי הימנעות מסיכון (de-risking) למשקיעים פרטים, יכול לשפר באופן דרמטי את ממדי ההשקעה בפיתוח. במימון משולב טמון לגופים ציבוריים, פילנתרופיים ופרטיים פוטנציאל עצום, שברובו טרם מומש, לאחד כוחות ולעבוד יחד לשיפור ממדי ההשקעה במדינות מתפתחות. הפוטנציאל שלו טמון ביכולתו לבטל צווארי בקבוק שמונעים ממשקיעים פרטיים לפנות לסקטורים ולמדינות שזקוקים להשקעה נוספת בדחיפות. על מנת להאיץ את ההתקדמות החברתית והכלכלית לעבר יעדי הפיתוח בר קיימה, יש להגביר את המימון המשולב, אך באופן שיטתי שמונע סיכונים מסוימים. פרק 3 בוחן יותר מקרוב את השימוש במימון פיתוח ופילנתרופיה כדי לשחרר משאבים באמצעות מנגנוני שילוב שיש ביכולתם לשנות כלכלות, חברות וחיים. מצוין בו כי אף שהרעיון של שילוב כסף ציבורי ופרטי בשיתוף פעולה לפיתוח אינו דבר חדש, הרי שעד כה הוא מילא תפקיד שולי בלבד.

- 3. פרק 4 של דוח זה מתאר את העבודה המתבצעת לניטור ומדידת השפעת גיוס מעורבותו של הסקטור הציבורי על ההשקעה הפרטית. השפעה זו צפויה להיות אלמנט חשוב במסגרת "התמיכה הכללית החדשה הכוללת בפיתוח בר קיימה" (TISSD), שתספק מידע חשוב על אסטרטגיות מימון ושיטות הכי טובות, ותעזור למשוך כספי פיתוח כדי לתמוך ביעדי פיתוח בר קיימה. סקר שערך לאחרונה OECD אישר את ישימותם של איסוף ומדידת נתונים על השפעת הגיוס הישיר של ערבויות, הלוואות סינדיקציה ומניות במכשירי השקעה קולקטיביים; בימים אלה עובדים על פיתוח מתודולוגיות דומות עבור מכשירים פיננסיים אחרים. עם זאת, עבודה רבה נותרה עוד לפנינו, במיוחד כדי למצוא דרכים למדידת ההשפעה הלא ישירה, או "הקטליטית", של הפעולות הציבוריות על השגת היעדים הגלובליים ובהתמודדות עם שינויי האקלים. כדי להבטיח קוהרנטיות, ה-OECD מתאם את מאמציו עם עבודה שמתבצעת בתחומים אחרים.
- 4. אם רוצים שהפיתוח יהיה באמת ובתמים בר קיימה וכוללני, עליו להועיל לכלל האזרחים ובעיקר לעניים שבהם, למי שנחקים לשוליים ולפגיעים ביותר. בעשור האחרון, ההשקעה בעלת ההשפעה החברתית התפתחה כגישה חדשנית להגברת יתרונות העסקים עבור האוכלוסיות העניות והשוליות ביותר בעולם. מיזמים שמניבים תשואות חברתיות ופיננסיות מדידות יכולים להביא אפקטיביות, חדשנות, אחריות וממדים למאמצי פיתוח. כספים ציבוריים יכולים לשמש לחיזוק ולקידום השקעות מסוג זה על ידי שיתוף סיכונים, וגם על ידי תמיכה בסביבה עסקית יציבה, במיוחד במדינות הפחות מפותחות בארצות שמגיחות מקונפליקט. מודלים עסקיים חדשים אלה יכולים להשלים מודלים קיימים, במיוחד בתחומים שלא היו פופולריים בעבר בקרב עסקים - אך הנם חיוניים לעניים - כגון חינוך, בריאות ושירותים סוציאליים.
- 5. כדי שעסק יצליח מבלי להזיק, יש לדרוש מהסקטור הפרטי לעמוד בסטנדרטים של שקיפות ואחריותיות זהים לאלה הנדרשים מכל יתר השחקנים. פרק 6 בוחן את העקרונות והסטנדרטים של התנהגות עסקית אחראית ואת האופן שבו פעולה על פיהם יכולה לתת לעסקים אחראיים יתרון שיועיל לשורת הרווח שלהם, ובמקביל יניב תוצאות חיוביות לאנשים ולכדור הארץ. עסקים וממשלות ממלאים תפקידים משלימים ביישום, בקידום ובאפשרות התנהלות עסקית אחראית. הקווים המנחים של ה-OECD לחברות רב לאומיות עוזרים לייעל את תרומותיהם, לתמוך בפיתוח שיטות עסקיות אחראיות וניתנות להסברה על מנת להבטיח שממדי ההשקעה יהיו תואמים לאיכות העסקים כדי להפיק יתרונות סוציאליים, כלכליים וסביבתיים.

דוח זה מביא דוגמאות לאופן שבו ה-OECD מעודד דו-שיח ויוצר הזדמנויות לשיתוף פעולה בין בעלי העניין הרבים שמעורבים בפיתוח בר קיימה. הדוח גם מציג מקרים מעשיים על מנת להדגים שעסקים כבר עובדים לקידום פיתוח בר קיימה וצמיחה כוללת במדינות מתפתחות. בתקופה זו המאופיינת בגלובליזציה, התקדמות טכנולוגית מהירה ותחרות על משאבים יקרים, חשוב לזכור שהעסקים משגשים כאשר העולם משגשג.

© OECD

תקציר זה אינו מהווה תרגום רשמי של ה-OECD.

שעתוק תקציר זה מותר בכפוף לאזכור זכות היוצרים של ה-OECD וכותרת הפרסום המקורי.

תקצירים רב-לשוניים הם קטעים מתורגמים מתוך פרסומים של ה-OECD שפורסמו במקור באנגלית ובצרפתית. ניתן להשיגם ללא תשלום בחנות המקוונת של ה-OECD, בכתובת www.oecd.org/bookshop

למידע נוסף, ניתן ליצור קשר עם יחידת זכויות ותרגומים של ה-OECD, מינהלת ענייני ציבור ותקשורת, בדוא"ל: rights@oecd.org, או בפקס מס':

+33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

תר האינטרנט שלנו www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2016), *Development Co-operation Report 2016: The Sustainable Development Goals as Business Opportunities*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/dcr-2016-en